

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů
Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J Time
Committed
À déla
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 8.

(478.)

Vol. 21.

satellite 1-416

Thursday,

April 28,

2011

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Ztráty, vzpomínání, hledání, setkávání, nacházení a *Odcházení*

Co návštěvníky nejvíce láká, a co se jim zdá nejhezčí na festivalu, je jeho atmosféra. Lidé se zde setkávají poprvé, ale i po letech, někteří sem jezdí každým rokem. Mění se témata i lidé ze zahraničí, zatímco ti, kteří se o festival starají se téměř nemění.

Ve středu ráno se mně zde na festivalu *Finále* podařilo rozluštit jednu záhadu z minulého čísla. K podivným spojením, která jsou okolo nás patřila i letecké spojení mezi Florencií a Temešvárem v Rumunsku. Právě v atmosféře, která vládne na festivalu, kdy se potkávají lidé z různých koutů světa, jsem při snídani potkal profesora Constantina Parvulesca z Temešváru. Pochopitelně jsem se zmínil o svém zážitku a on mně vysvětlil, že v Temešváru je největší italská komunita v Rumunsku. Hlavně prý mladší a starší generace. Italové se sem buď jezdí ženit nebo užívat si penzi. Takže v tomto městě žije kromě Rumunů, Maďarů, Slováků a Srbů i hodně Italů a pak, že v Evropě není multikulturalismus a že se mu zde nedaří. Ve skutečnosti, když je něco bez konfliktů, tak se o tom neví.

Plzeňský festival probíhá téměř souběžně s torontským *Hot Doc*, festivalem dokumentárních filmů a nejednou se stane, že právě tam jsou i některé dokumenty, které jsou v Plzni. Málokdy se však podaří, aby si dokument získal takové jméno jako dokument Eriky Hníkové *Nesvatbov (Matachmaking Mayor)*. Příběh se odehrává na východním Slovensku v obci Zemplínske Hamre. Svérázný starosta zavedl v obci až vojenský pořádek, ale zároveň získal poměrně dost peněz z fondů EU, takže obec prosperuje. Má krásnou vyasfaltovanou silnici, bazén, lidi mají pěkná stavení. Všude je čisto, pokud někde leží odpadky, starosta neváhá a sám je odklidí. Používá místní rozhlas, v kterém se, podobně jako kapitán letadla, ozve slovy: „Váš starosta k vám hovoří...“ Jednu věc však nemůže ovlivnit a to, že mu vesnice vymírá. Vymýšlí proto různé aktivity, jak situaci změnit. Akce však připomínají manévry a nějak to

že z toho může uniknout. Její velkou šancí je těhotenství a narození dcery. Situaci však nezvládne. O dítě přijde a situace je stále beznadějnější a beznadějnější. Z atraktivní ženy se stává lidská troska.

KATKA

Problematikou drog se zabývá i film Tomáše Řehořka *Piko*. Opět otřesný dokument o vysokoškolákově Pavlu Gregorovi, který jako chemik vařil v osmdesátých letech *pervitin*. Nyní pracuje s mladými narkomany. Téměř z dvou set lidí závislých na drogách dnes žije snad jen deset, jedním z nich je zpěvák skupiny *Vitacit* Dan Horyna, pro něho mělo velký význam setkání s buddhismem. Film se prolíná s halucinačními výjevy. Jestliže film *Piko* je zajímavý a stojí za povšimnutí, pak druhý Řehořkův film čerstvě nový *Czech made*, který uváděl festival a byl příběhem vextráka, kterému jde vždy o to vydělat peníze, mne nenadchl, ale zřejmě se

líbil mladší generaci, což možná stojí za zamyšlení. Studentům na festivalu se líbila originalita námětu i provedení. Úspěšnému režisérovi je teprve třiatdvacet let a je to jeho svět, který není spoután minulostí. V závěru filmu je několikavteřinové setkání vextráka s bezdomovcem, kterého hraje Václav Havel. Tomu dává starou bankovku a říká: „Díky za samet pane Havel!“ A bezdomovec Havel mu odpovídá: „Jste moc hodný, ale já to opravdu nepotřebuji!“

Václav Havel se tak stává, jak kdosi poznamenal, největším hercem nejmenších rolí. Tuto úlohu splnil i ve svém vlastním filmu *Odcházení*. Jestliže pro mne bylo smutné vidět Havla, jak se proměňuje z autora eseje *Moc bezmocných* v bezmocného politika, kterého si mnozí budou spíš pamatovat ne jako hrdinu sametové revoluce, ale jako autora proslulého výroku o *humanitárním bombardování*, pak jeho film *Odcházení* je skvělý. Jako kdyby se dokázal opět podívat sám na sebe s filosofickou reflexí. Příběh odejitého kancléře (Josef Abrhám), který marně vzdoruje mladšímu nastupujícímu ambicióznímu, sebevědomému politikovi Kleinovi (Jaroslav Dušek). Zatímco jako kancléř se zdá být osvícený, jeho heslo STÁT JE TU PRO LIDI je mottem jeho politického života, v okamžiku vykořenění a ztráty popularity mizí i jeho identita. Jeho slabý vzdor se projevuje v metamorfozách. Chvilí si chce užívat,

J. ABRHAM A J. DUŠEK VE FILMU ODCHÁZENÍ

vzápětí je z něho fašista musollinovského typu, nakonec je však ochoten stát se ponížným sluhou nového vládce. Děj se odehrává prakticky na jediném místě. V závěru je záběr na vodu, z které se vynoří Václav Havel a oznámí divákům, že si mohou zapnout mobilní telefony. Jak jsem se dověděl po představení od Josefa Abrháma, nejednalo se o trik, ale Havel skutečně do toho bazénu v saku vlezl, pouze mu museli vodu ohřát. Dojem z filmu, byl umocněn právě i setkáním s touto legendou. S pokorou Josef Abrhám říká, že *Odcházení*, kdykoliv ho vidí, stále k němu nově hovoří a objevuje v něm nové věci.

Naposledy jsem viděl Josefa Abrháma ve filmu Jana Hřebejka *Kráska v nesnázi*, vloni mne Hřebejk velmi mile překvapil s *Kawasakiho růží* a letos měl v Plzni dokonce dva filmy. V úvodu to byla *Nevinnost*. Drama dětského doktora, který je nezletilou pacientkou lživě

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 5

Z FILMU NESVATBOV

nefunguje. Nefunguje ani ekonomická stimulace, kdy nabízí za každé narozené dítě odměnu, ale starosta se nevzdává a pokračuje ve svých hlášeních a motivačních balíčcích. (Film poběží v Torontu v *Innis Town Hall Theatre* 3. května v 21:30 a 4. května v *TIFF Bell Lightbox* 4 ve 14:00). Film dostal na festivalu cenu Dagmar Táborské, která je dotována cenou 60 000 korun.

Přesným opakem poklidného venkova, kde se nerodí děti, je film Heleny Třeštíkové *Katka*, který se odehrává v Praze. Jedná se o sběrný dokument. Režisérka sleduje několik let narkomanku, která si stále namlouvá,

J. ABRHAM NA FESTIVALU V PLZNI